

สารบัญเรื่อง

หน้า

ปกใน

คำนำ

กิตติกรรมประกาศ

บทคัดย่อ

Abstract

สารบัญเรื่อง

สารบัญภาพ

บทนำ

นิยามของคำว่าวัฒนธรรมไทย	1
นิยามของคำว่ากรุงเทพฯ	3
นิยามของคำว่าชาวตะวันตก	9
บทที่ 1 วัฒนธรรมไทยในกรุงเทพฯ จากมุมมองของชาวตะวันตกในสมัยรัชกาลที่ 1-3	
รัชกาลที่ 1: ช่วงเวลาแรกเริ่มแห่งการขยายตัวของกรุงเทพฯ กับความหลากหลายของประชากรและการเผยแพร่คริสต์ศาสนา	15
รัชกาลที่ 2 และ 3: การเข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีของชาวตะวันตกและกรุงเทพฯ ในฐานะที่เป็นตัวแทนลักษณะทางวัฒนธรรมของสยาม	21
- กรุงเทพฯในฐานะศูนย์กลางทางการค้าของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	22
- กรุงเทพฯในฐานะศูนย์กลางทางการเมืองการปกครอง	27
- กรุงเทพฯในฐานะที่เป็นตัวแทนทางด้านสังคมและวัฒนธรรมของสยาม	29
- กรุงเทพฯและวัฒนธรรมภายในราชสำนัก	35
บทที่ 2 วัฒนธรรมไทยในกรุงเทพฯ จากมุมมองของชาวตะวันตกในสมัย	
รัชกาลที่ 4- การเปลี่ยนแปลงการปกครองปี พ.ศ. 2475	
รัชกาลที่ 4: ช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนผ่านสู่ยุคทันสมัย	39
- การก่อตั้งโรงพยาบาล	39
- ข้าว: สินค้าส่งออกสำคัญจากกรุงเทพฯ	41
- การขยายตัวของเมือง	46
- วิถีชีวิตในกรุงเทพฯ	50
- ขนบธรรมเนียมประเพณีเกี่ยวกับราชสำนักในกรุงเทพฯ	55
- วรรณกรรม วัฒนธรรมการอ่านและการตั้งโรงพิมพ์ของมิชชันนารีอเมริกัน	58

	หน้า
- พระพุทธศาสนาในกรุงเทพฯ	60
รัชกาลที่ 5: ช่วงเวลาแห่งการปรับปรุงประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยะประเทศ	63
- การขยายตัวของกรุงเทพฯ: การสร้างถนน แบบแผนการตั้งบ้านเรือน และวิถีชีวิตของชาวสยามในกรุงเทพฯ	64
- วิถีชีวิตบนบก: ตลาด และขบวนพาหนะต่างๆ	74
- การทำให้กรุงเทพฯ ทันสมัย	77
- ย่านตะวันตก	80
รัชกาลที่ 6-การเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. 2475 และความเปลี่ยนแปลงต่างๆของ กรุงเทพฯ	83
- พระราชพิธีบรมราชาภิเษกในสมัยรัชกาลที่ 6	83
- สภาพสังคมและวัฒนธรรมของคนกรุงเทพฯ ในสมัยรัชกาลที่ 6	86
- กรุงเทพฯ : เวนิสแห่งตะวันออก	89
กรุงเทพฯ ในสมัยรัชกาลที่ 7 และการเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. 2475	91
บทที่ 3 วัฒนธรรมไทยในกรุงเทพฯ จากมุมมองของชาวตะวันตกตั้งแต่ช่วงการเปลี่ยนแปลงการปกครองปี พ.ศ. 2475 – ปัจจุบัน	94
การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมในกรุงเทพฯ ก่อนจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (หลังปี พ.ศ. 2475-2500)	94
- การศึกษา การสาธารณสุข และการสื่อสารคมนาคม	94
- การจำกัดเสรีภาพของสื่อ: การรับรู้ข้อมูลข่าวสารภาคประชาชนที่ถูกปิดกั้น	96
- วัฒนธรรมกรุงเทพฯ ในยุครัฐนิยม	98
การเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมในกรุงเทพฯ ภายหลังจากจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (พ.ศ. 2500-ปัจจุบัน)	105
- การขยายตัวของกรุงเทพฯ กับการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ	105
- ประชากร	109
กรุงเทพฯ: วัฒนธรรมและปัญหาคนเมือง	111
- ชุมชนแออัด: ผลผลิตจากการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ	111
- การจราจรติดขัด: การจราจรบนท้องถนนในช่วงเช้าและเย็นของคนกรุงเทพฯ	112
- การขายบริการทางเพศ: สภาพความเป็นจริงที่ควรยอมรับ	114
บทที่ 4 การวิเคราะห์และสรุป	119
ความรู้และความเข้าใจของชาวตะวันตกเกี่ยวกับกรุงเทพฯ ก่อนสร้างกรุงรัตนโกสินทร์	119
มุมมองชาวตะวันตกเกี่ยวกับวัฒนธรรมของกรุงเทพฯ ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น	120

สารบัญภาพ

	หน้า
เหรียญเงินบรรณาการ	42
เงินแป๊ะและทองแป๊ะ	43
คลองผดุงกรุงเกษมเมื่อแรกขุดสมัยรัชกาลที่ 4	45
ถนนสนามไชย ถนนหน้าหีบศพ ซึ่งปรับปรุงใหม่สมัยรัชกาลที่ 5	45
การรับประทานอาหารของชาวสยามตามที่บาทหลวงปาลเลอกัวซ์บรรยายไว้	53
สภาพวิถีชีวิตด้านหน้าและหลังถนนเจริญกรุง	62
เยาวราชในช่วงปี พ.ศ. 2475	104

มุมมองชาวตะวันตกเกี่ยวกับวัฒนธรรมของกรุงเทพฯ ในสมัยรัชกาลที่ 4 ถึงช่วงเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. 2475	121
มุมมองชาวตะวันตกเกี่ยวกับวัฒนธรรมของกรุงเทพฯ ในช่วงเปลี่ยนแปลง การปกครองเมื่อปี พ.ศ. 2475-ปัจจุบัน	123
บรรณานุกรม	129
ประวัติผู้วิจัย	136